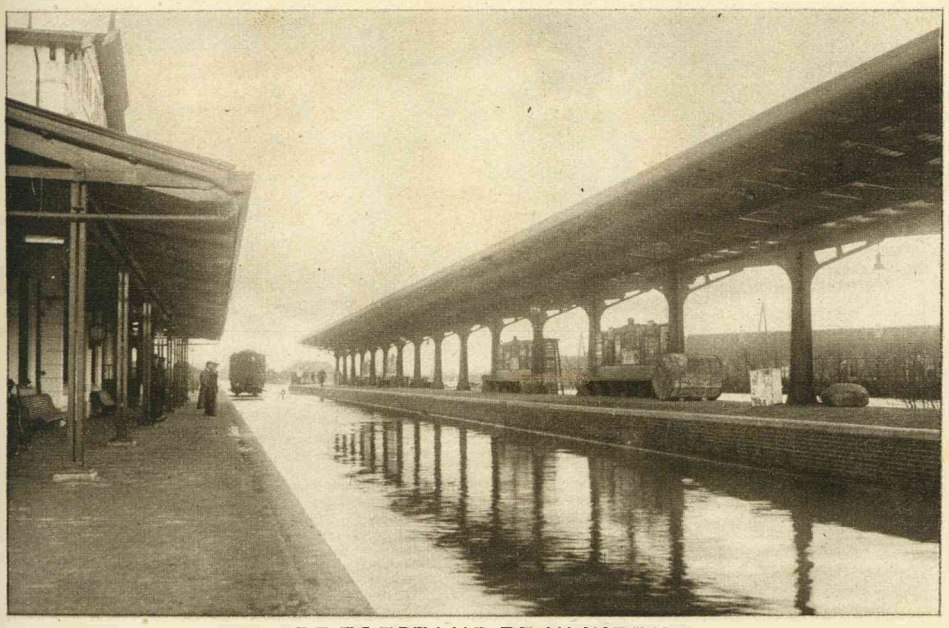

DE OVERSTROOMING IN DE OMSTREKEN VAN EEMNES.
De kerk van Eemnes, die midden in het water stond. In geen 36 jaar was in deze streken het water zoo hoog geweest.

TER BEVEILIGING VAN DE STAD ELBURG.
Om het steeds steigende water in de omgeving van Elburg te keeren, heeft men een dam aangelegd, die de stad voor een overstrooming moet beveiligen. Hetverkeer moet per voertuig of rijwiel is daardoor natuurlijk gestremd. *(foto Hofma.)*

DE TOESTAND TE NIJKERK.
Gezicht op het station te Nijkerk, waar het water het verkeer ernstig belemmerde.

DE WATERSNOOD TE ZWOLLE.
Ook Zwolle heeft van de overstrooming ernstig te lijden gehad. Onzo foto geeft een kijkie op het Gasthuisplein, dat geheel blank staat. *(foto Topman.)*

---

en hij lachte spottend. Toch was het de waarheid. Hij wilde de kleine boot westwaarts den Atlantischen Oceaan opsturen, zoolang hij er de kracht toe had ; dan zou hij roer en riemen wegwerpen en wachten . . . . tot een medelijdende golf hem verzwelgen zou.

Een oogenblik kwam de gedachte in hem op dat hij desondanks nog gered zou kunnen worden en hij onderzocht nauwkeurig zijn geheimste gedachten om te weten of dit inderdaad zijn verlangen was ; doch neen, hij verlangde niet in leven te blijven, hij verlangde rust in den dood!

Den volgenden morgen was hij in volle zee ; nergens was meer land te zien. De boot vloog over de golven. Toen de middag aanbrak, kwam opeens een intens verlangen naar zelfbehoud, naar leven in hem op. Hij greep de riemen en trachtte de boot te keeren. Een uur lang vocht hij met inspanning van alle kracht tegen wind en golven, doch wat vermocht hij, de enkeling, tegen de woedende natuurkrachten! De stormwind joeg hem steeds verder van de Portugeesche kust. Hij huilde en knarste op de tanden van woede en wanhoop en verdubbelde zijn pogingen tot, even plotseling, de reactie kwam. Hij werd kalm en verwenschte zijn gebrek aan standvastigheid. Zijn krachten voelende afnemen, vreesde hij dat het delirium zou terugkeeren ; het was daarom beter roer en riemen weg te werpen, nu nog, terwijl hij er de kracht toe had. Zoo deed hij en viel toen voorover in de boot, in zwijm!

Als den volgenden morgen de eerste stralen van de zon de zee belichtten, beschenen zij een klein bootje, waarin een eenzaam man in waanzin nederzat en wanhopige pogingen deed om met zijn handen tegen de golven op te roeien.

II.

Vier dagen later ontwaakte hij uit een lange bewusteloosheid. Rondom zich zag hij witte houten wanden ; dit en het gestamp van een schroef vertelde hem dat hij zich in de hut van een oceaanstoomer bevond. Dus toch gered — ondanks alles! Hij voelde zich dankbaar gestemd, doch toen hij zich herinnerde, waarom hij Lissabon verlaten had, trachtte hij zich te overtuigen dat hij teleurgesteld was. Voordat hij het hierover met zichzelven eens was, trad een man zijn hut binnen.

„Hallo!" riep de binnentredende. „Weer bij kennis vriend?"

„Wie ben je?" vroeg Cobden op zwakken toon. „En waar ben ik?"

„Aan boord van Z. M. transportschip „Glasgow!" was het antwoord. „Ik ben de dokter."

„Waar zijn we?"

„In de Middellandsche Zee!"

„Waarheen?"

„Naar Saloniki, natuurlijk. Waarheen anders! Voel je je al wat beter?"

„Ja . . . . neen," zei Cobden weifelmoedig. „Ik wil liever sterven!"

De dokter zat op den rand van de tegenoverliggende kooi met de beenen over elkaar geslagen. Hij scheen iets te willen zeggen, doch zocht blijkbaar naar woorden. Er was een oogenblik stilte ; eindelijk begon hij :

„Kun je goed liegen?"

„Watblief?" vroeg Cobden verbaasd.

„Binnen een paar dagen zul je geheel hersteld zijn en daarom zullen we een leugentje moeten verzinnen, waardoor jouw tegenwoordigheid in een notendop midden in zee verklaard wordt. Je hebt mij in je ijlende droomen je geheele geschiedenis verteld en ik zal niet toestaan, dat je er verder over spreekt. Wat zullen we dus verzinnen? De kapitein is een vriend van mij. De leugen behoeft dus maar eenigszins aannemelijk te zijn."

„Oh!" zei Cobden zwakjes. „Ik zal de waarheid zeggen. Dat prefereer ik! 't Is mijn principe en, in allen geval, gemakkelijker."

„Maar ik zeg je toch dat ik het niet zal toelaten?"

„Hè? Waarom niet?"

„Wel man, omdat er meer flinkheid in je zit, dan je zelf weet. Ook dat heb ik uit je wartaal begrepen. Geef jezelf een hand. Je bent een flink gebouwde kerel, kunt rijden en schieten, veronderstel ik. Geef je zelf als vrijwilliger op!"

„Om doodgeschoten te worden?"

„Wel heb ik van mijn leven! En je wilde zelfmoord plegen?"

„Alleen, ja!" hernam Cobden bitter, „met niemand bij mij, die mij zou becritiseeren, als me de moed ontzinkt. Maar aan het front zijn krantenmenschen. Ik zou in mijn rug geschoten worden, of doodgestoken, weggekropen in een loopgraaf. Heusch, dokter, ik ken mijzelven."

„Dat is niet waar! Je denkt dat je jezelven kent, maar je vergist je. Je zult je moed terugvinden op het slagveld, dat zeg ik je, en het als een geschenk aanbieden aan je meisje in Lissabon! Kom, wat zullen we verzinnen?"

Cobden lachte onwillekeurig, daarna zei hij schouderophalend :

„Verzin 't maar voor mij. Zeg wat je wilt, ik zal op alles ja en amen zeggen."

„Maar dan moet ik bij je huwelijk tegenwoordig zijn," besloot de dokter.

Zij zetten nu een eenigszins geloofwaardig verhaaltje in elkaar ; de dokter met enthousiasme, de patiënt met lijdelijke onverschilligheid ; zich verwonderende dat er nog iemand gevonden werd, die zich voor hem zooveel moeite wilde geven.

Het leugentje gelukte en hij werd, toen men hoorde, dat hij den militairen dienst kende, gaarne als vrijwilliger aangenomen. Weldra kwam het transportschip in de haven van Saloniki aan, werden de troepen ontscheept en met spoed naar het Servische front gezonden. En nu schenen zijn zwartste gevoelens opnieuw bewaarheid te worden. Bij de eerste schermutseling beving hem zoo'n koortsachtige vrees, dat hij in panischen schrik zijn patroonhouder in 't wilde leegschoot. Zijn kameraden, die, hoe was hem onverklaarbaar, achter het geheim van zijn leven gekomen waren, beschimpten en verachtten hem. Doch, vreemd, juist die vlijmende beleedigingen waren hem een steun, deden hem de tanden op elkaar klemmen en zijn lafheid overwinnen. En toen, nadat de nog zwakke Engelsche stelling dagenlang door een goed onderhouden artillerievuur van een nabijgelegen hoogte beschoten was en de bevelhebber, die den toestand gevaarlijk begon te achten, vrijwilligers opriep om de Bulgaarsche batterij te veroveren, was hij de eerste die zich opgaf.

Dit voorbeeld, juist van hem, werkte aanstekelijk en tegen den nacht sloop een uitgelezen troepje onversaagde mannen de helling op, den onvermijdelijken dood te gemoet. Doch ook de vijand was actief ; de zoeklichten kruisten elkander op de berghelling, terwijl krachtige lichtkogels den nacht soms tot den dag maakten. Telkens moesten de mannen zich neerwerpen en niet allen stonden weer op, maar ze vorderden toch tot ze eindelijk in den ochtendschemer tot op een kilometer van de vijandelijke stelling genaderd waren. Ze werden nu echter door zoo'n overstelpend vuur ontvangen, dat er een aarzeling in de gelederen der aanvallers kwam. De officieren vloekten, doch konden hun mannen niet bewegen het vijfhonderd meter vlakke terrein dat voor hen lag te overschrijden. Ze zochten dekking voor het mitrailleurvuur achter iedere rotspunt, iedere verhevenheid. Op dit psychologisch oogenblik beving Cobden een vlaag van waanzin, van een waanzin die groote dingen doet. Hij sprong omhoog, rende vooruit het vlakke terrein over. Een kogel verbrijzelde zijn geweer ; hij keek met raadselachtigen blik naar het gebroken wapen, lachte en bleef kaarsrecht staan. Een tweede kogel vloog door zijn haar, hij nam zijn muts af, er waren twee kogelgaten in. Hij wuifde naar den vijand en boog tot een andere kogel hem de muts uit de hand sloeg met medeneming van zijn middelsten vinger. Opeens hield het vuren op ; misschien wilde de vijand zien wat die krankzinnige alleen doen wilde, of bewonderden ze zijn moed. Doch in diezelfde oogenblikken had er bij den man een zonderlinge psychologische verandering plaats, het schandelijke tijdperk zijns levens was uit zijn gedachten gewischt. Hij dacht zich weer officier. Hij riep de mannen toe hem te volgen en terwijl de kogelregen met vernieuwde hevigheid neerviel en hem den linkerarm doorschoot, stormde hij, hierop niet lettende op den vijand in, gevolgd door zijn kameraden.

III.

„Een kranige daad! Bewonderenswaardig koelbloedig!" hoorde Cobden iemand achter hem fluisteren en hij deed moeizaam de oogen open om te zien, wie en waarover het was dat gesproken werd. Hij, de lafaard, stelde belang in dappere daden.